

Sakshandsamar: Øystein Hagerup

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
090/20	Formannskapet	24.08.2020

Budsjettoppfølgning per juli

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy formannskap tar vedlagte budsjettoppfølgning til orientering

Formannskapet 24.08.2020:

Behandling:

Votering:

Budsjettoppfølgningen ble enstemmig tatt til orientering.

FSK- 090/20 Vedtak:

Budsjettoppfølgningen tatt til orientering.

Sammendrag

På grunn av koronautbruddet er den økonomiske situasjonen mer uoversiktlig og usikker enn normalt. Mye usikkerhet er knyttet til utviklingen i koronapandemien, og hvilke effekt det har på kommunens utgifter, på det forsinkede lønnsoppgjøret og på den økonomiske utviklingen i Norge som blant annet styrer skatteinntangen til kommunene. I denne budsjettoppfølgningen legges det til grunn de makroøkonomiske forutsetningene om lønnsvekst og skatteinntang i fra revidert nasjonalbudsjett, og som er sentrale for om kommunene vil få dekket merkostnader til Korona. Det legges da til grunn en antakelse om at effekten av lavere arbeidsgiveravgift, lavere lønnsvekst samt ekstra rammetilskudd fra staten vil balansere med kommunens merkostnader. Dette er naturligvis usikkert. Dersom disse forutsetningene skulle svikte, så har Stortinget bedt regjeringen vurdere behovet for kompensasjon til kommunene på nytt sent i høst i forbindelse med den såkalte «nysalderingen» av statsbudsjettet. KS har tidligere laget egne anslag som viser vesentlig mer negative utslag for kommunene enn statens forutsetninger.

Med denne forutsetningen vil denne budsjettoppfølgningen for øvrig være et anslag på den underliggende budsjettsituasjonen, slik at denne rapporten kan leses som økonomisk status gitt at «koronaregnestykket» går i balanse.

Totalt har denne prognosen et positivt avvik på 11,4 mill. kroner.

Sentrale poster (budsjettskjema 1A / bevilgningsoversikt drift)

Prognosen for disse postene er et negativt avvik på +2,6 mill. kroner. Dette skyldes særlig følgende forhold:

- Svak avkastning i finansmarkedene (-10,6 mill. kroner)
- Høyere utbytte fra Haugaland Kraft (+10,9 mill. kroner)
- Andre finansposter (+2,1 mill. kroner)
- Høyere anslag inntekter eiendomsskatt (+4,0 mill. kroner)
- Lavere anslag frie inntekter (-5,6 mill. kroner.)
- Andre poster (+1,8 mill. kroner)

Sentrale poster (budsjettskjema 1B / bevilgninger drift)

Avviket i tjenesteproduksjonen anslås til 8,8 mill. kroner.

I negativ retning trekker omsorg og barnehage. Dette var to av områdene hvor budsjettet ble vedtatt med innsparinger, og viser at dette er krevende å realisere. Det arbeides fortsatt med å oppnå effekt her, selv om noen prosesser er forsinket på grunn av koronasituasjonen. Lav volumvekst i omsorgstjenestene hindrer en mer negativ prognose innen tjenesteområde omsorg.

Lavere rente og lavere investeringsvolum innenfor Vann, avløp og renovasjon medfører at kommunen vil få mindre inntekter overført fra dette tjenesteområde. Dette er inntekter som skal dekke kommunens rente- og avdragskostnader, og må ses i sammenheng med kommunens finansposter. På grunn av at kapitalkostnadene beregnes ut fra sentralt fastsatte forutsetninger, er de ikke direkte koplet til kommunens rente- og avdragskostnader. I prognosen her reduseres disse mer enn kommunens rente- og avdragskostnader. Blant annet fordi kommunen har en høy andel fastrente.

Tjenesteområdene skole og barnevern bidrar positivt til prognosen per juli.

I positiv retning trekker også lavere pensjonskostnader, som ut fra de siste anslagene kan gi 18,1 mill. kroner i lavere utgifter for kommunen. Dette er særlig knyttet til nedjustert prognose for lønnsvekst, og høy avkastning på pensjonsmidlene i 2019.

<i>Beløp i 1000</i>	Budsjett hiå	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Budsjett 2020	Prognose inkl. tiltak	Avvik etter tiltak
Sentrale inntekter	-1 633 866	-1 506 784	-	-	-2 558 206	200
Netto finansutgifter og inntekter	-63 091	29 726	127 082	2 558 006	28 410	2 400
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-219	-5 241	5 022	-5 617	-5 617	0
Overført til investeringer	0	0	0	63 485	63 485	0
Til disposisjon	-1 697 176	-1 482 299	-	-	-2 471 928	2 600
			214 877	2 469 328		
Administrasjon	113 868	78 426	35 442	178 403	176 603	1 800
Barnehage	248 121	245 571	2 550	379 430	384 830	-5 400
Skole	367 837	317 256	50 581	639 737	628 437	11 300
Kultur	31 837	28 258	3 579	52 856	52 756	100
Idrett	13 780	12 081	1 700	21 455	21 455	0
Livssyn	15 152	25 326	-10 174	28 415	28 915	-500
Helse	65 859	67 440	-1 581	116 377	117 077	-700
Omsorg	532 400	536 078	-3 677	880 866	894 266	-13 400
Sosial	66 253	66 388	-135	116 206	112 006	4 200
Barnevern	50 637	44 576	6 060	95 982	86 482	9 500

Forvaltning	8 336	6 421	1 915	11 996	11 996	0
Nærmiljø	12 220	6 969	5 251	27 798	27 798	0
Bolig	4 138	-4 936	9 074	4 181	5 881	-1 700
Næring	6 810	6 883	-73	11 470	11 470	0
Samferdsel	17 620	14 424	3 196	30 067	30 067	0
Brann og ulykkesvern	50 106	29 440	20 666	48 116	48 116	0
VAR	-47 979	-72 805	24 826	-25 690	-11 190	-14 500
Økonomi	-150 543	-17 372	-	-148 336	-166 436	18 100
			133 171			
Sum disponering	1 406 453	1 390 288	16 165	2 469 328	2 460 528	8 800
Merforbruk -/mindreforbruk +	-290 723	-92 011	-	0	-11 400	11 400
			198 712			

Særlig om korona

I sak om budsjettmessige konsekvenser av koronasituasjonen, som ble vedtatt i kommunestyret før sommeren, er det i hovedsak tre forhold som skulle bidra til å dekke kommunens utgifter til korona. Dette var

1. netto økte frie inntekter (økt rammetilskudd fratrasket noe lavere skatteinnngang), som netto utgjorde 7,4 mill. kroner,
2. lavere anslått lønnsvekst, anslått til 42,1 mill. kroner
3. effekt av lavere arbeidsgiveravgift i 1 termin, anslått til 12,3 mill. kroner.

Totalt utgjør dette ca 62 mill. kroner. Dette ble budsjettregulert og satt av som en egen buffer for å dekke koronautgifter. Rådmannen er gitt fullmakt til å disponere denne. Deler av dette ble regulert i forbindelse med kommunestyresaken i juni. Ny fordeling vil gjøres i forbindelse med 2. tertialrapportering.

Foreløpg er det kartlagt 43,6 mill. kroner i koronarelaterte utgifter. Dette gjelder lønns- og driftsutgifter som i regnskapet er bokført på en egen prosjektkode, samt inntektsbortfall som følge av nedstengningen i SFO og barnehage i vår (inkl. kompensasjon til private barnehager for dette). Ekstra lønnsutgifter utgjør 17,1 mill. kroner til og med lønnskjøring for august, ekstra driftsutgifter utgjør 15,3 mill. kroner per juli mens inntektsbortfallet i SFO/barnehage er anslått til 11,2 mill. kroner. Antakelig vil det ligge noen positive effekter som ikke fanges opp her. Dette er for eksempel bortfall av utgifter som følge av lavere aktivitet. Slike effekter er vanskeligere å fange opp, siden de ikke utløser regnskapstransaksjoner som kan merkes med prosjektkoden for koronautgifter. Disse effektene vil trolig fanges opp i den ordinære budsjettoppfølgingen.

Det er også viktig å merke seg to usikkerheter her:

- Både i juni og juli ble det bokført 6,8-6,9 mill. kroner i merutgifter til korona. Dersom merutgiftene i høst blir liggende på det nivået, vil det ikke være tilstrekkelig med midler i koronaavsetningen til å dekke disse merutgiftene.
- Størrelsen på koronaavsetningen var også direkte knyttet til den lavere anslåtte lønnsveksten. Lønnsoppgjøret er ikke gjennomført, og andre prognosemiljøer har et høyere anslag for lønnsveksten enn revidert nasjonalbudsjett. I det tilfellet vil kommunen ha mindre midler tilgjengelig enn anslått i koronasaken i juni.

Denne usikkerheten er Stortinget kjent med, og de Stortinget har gjort følgende anmodningsvedtak til regjeringen:

«Stortinget ber regjeringen gjøre nye vurderinger av behovet for kompensasjon til kommunesektoren i lys av ny informasjon både om merutgifter og inntektsbortfall i kommunesektoren, utvikling i skatteinnngang og lønns/prisutvikling, og fremme forslag om dette til Stortinget i tilknytning til nysalderingen av statsbudsjettet for 2020, og om mulig gi en

Rådmannens vurdering

Budsjettsituasjonen i 2020 er preget av koronautbruddet og er usikker. Forutsetningene om at kommunen får dekket merutgiftene knyttet til korona er høyst usikre, og ringvirkningene gjør det vanskeligere å vurdere den økonomiske situasjon. For eksempel ville lønnsoppgjøret normalt vært ferdig nå, mens dette nå fortsatt er en ukjent. Mange av tjenestene har hatt en spesiell driftssituasjon i deler av året.

Med forutsetningen om at koronautgiftene dekkes så har kommunen en positiv prognose i denne budsjettoppfølgingen. Dette er en positiv utvikling siden forrige rapportering. Dette skyldes blant annet at markedet har hentet inn noe av den negative verdiutviklingen fra i vår. En annen faktor er at prognosen for omsorgstjenestene er bedre enn i 1. tertialrapport. Rådmannen la da til grunn at volumveksten i omsorgstjenestene ville bli lik budsjett, men pekte på at veksten til da hadde vært lavere og at det kunne gjøre prognosen mer positiv. Med fortsatt lav vekst per juli, er dette tatt inn i prognosene. Dette bidrar til en mindre negativ prognose for omsorgstjenestene. Samtidig er erfaringen at slik volumvekst kan komme i plutselige sprang, og det er derfor sentralt å arbeide videre med å få kostnadsnivået ned i tråd med budsjettforutsetningene.

Vedlegg:

budsjettoppfølging juli drift - vedlegg